

Prese un informācija

Eiropas Savienības Vispārējā tiesa
PAZIŅOJUMS PRESEI Nr. 85/21
Luksemburgā, 2021. gada 19. maijā

Spriedums lietā T-465/20
Ryanair DAC/Komisija (TAP; Covid-19)

Komisijas lēmums, ar kuru Portugāles atbalsts aviosabiedrībai TAP atzīts par saderīgu ar iekšējo tirgu, tiek atcelts, jo tas nav pietiekami pamatots

Tomēr atcelšanas sekas (tostarp atbalsta atgūšana) tiek apturētas līdz jauna lēmuma pieņemšanai

2020. gada jūnijā Portugāle paziņoja Komisijai par valsts atbalstu aviosabiedrībai *Transportes Aéreos Portugueses SGPS SA* ("saņēmējs"), kas ir *TAP Air Portugal* mātesuzņēmums un kuram pilnībā pieder tās akcijas. Paziņotais atbalsts, kura maksimālais budžets ir 1,2 miljardi EUR, attiecas uz aizdevuma līgumu, kas noslēgts starp Portugāli kā aizdevēju, *TAP Air Portugal* kā aizņēmēju un saņēmēju kā galvotāju. Ar šo intervenci Portugāle plānoja atbalstīt saņēmēja darbības sešus mēnešus laikā no 2020. gada jūlija līdz 2020. gada decembrim.

Uzskatot, ka paziņotā shēma ir valsts atbalsts LESD 107. panta 1. punkta izpratnē, Komisija to izvērtēja, ņemot vērā LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu¹ un tās Pamatnostādnes par valsts atbalstu grūtībās nonākušu nefinanšu uzņēmumu glābšanai un pārstrukturēšanai². Ar 2020. gada 10. jūnija lēmumu Komisija attiecīgo pasākumu atzina par saderīgu ar iekšējo tirgu³.

Eiropas Savienības Vispārējās tiesas desmitā palāta paplašinātā sastāvā apmierināja aviosabiedrības Ryanair celto prasību atcelt šo lēmumu, tomēr apturot atcelšanas sekas līdz brīdim, kad Komisija pieņems jaunu lēmumu. Spriedumā Vispārējā tiesa sniedz precizējumus par Komisijas pienākuma norādīt pamatojumu apjomu, ja tā, piemērojot Pamatnostādnes par atbalstu grūtībās nonākušiem uzņēmumiem, atbalstu, kas piešķirts grupā ietilpstošam uzņēmumam, pamatojoties uz LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktu, atzīst par saderīgu ar iekšējo tirgu.

Vispārējās tiesas vērtējums

Prasības atcelt tiesību aktu pamatojumam *Ryanair* it īpaši norādīja uz Komisijas pienākuma norādīt pamatojumu neizpildi, jo tā neesot izklāstījusi iemeslus, kas ļautu paziņoto pasākumu uzskatīt par saderīgu ar iekšējo tirgu.

Šajā ziņā Vispārējā tiesa vispirms precizē, ka Pamatnostādņu par atbalstu grūtībās nonākušiem uzņēmumiem 22. punktā⁴ ir paredzēti **trīs kumulatīvi nosacījumi, kuriem ir jābūt izpildītiem, lai glābšanas atbalsts, kas piešķirts grupā ietilpstošai sabiedrībai, varētu tikt kvalificēts kā saderīgs ar iekšējo tirgu** atbilstoši LESD 107. panta 3. punkta c) apakšpunktam. Atbilstoši šim punktam Komisijai ir jāpārbauda, pirmkārt, **vai atbalsta saņēmējs ietilpst grupā, otrkārt, vai grūtības, ar kurām saskaras atbalsta saņēmējs, ir tam iekšējas un neizriet no izmaksu patvaļīgas sadales starp grupas dalībniekiem un, treškārt, vai šīs grūtības ir pārāk nopietnas,**

¹ Saskaņā ar šo tiesību normu atbalstu, kas veicina konkrētu saimniecisko darbību vai konkrētu tautsaimniecības jomu attīstību, ja šādam atbalstam nav tāds nelabvēlīgs iespaids uz tirdzniecības apstākļiem, kuri ir pretrunā kopīgām interesēm, var uzskatīt par saderīgu ar iekšējo tirgu.

² OV 2014, C 249, 1. lpp.

³ Komisijas Lēmums C(2020) 3989 *final* (2020. gada 10. jūnijs) par valsts atbalstu SA.57369 (2020/N) – *Covid-19* – Portugāle – *TAP* piešķirtais atbalsts (OV 2020, C 228, 1. lpp., "apstrīdētais lēmums").

⁴ Saskaņā ar Pamatnostādņu par atbalstu grūtībās nonākušiem uzņēmumiem 22. punktu "uzņēmums, kas pieder uzņēmumu grupai vai ko pārņem uzņēmumu grupa, parasti nav tiesīgs saņemt atbalstu saskaņā ar šīm pamatnostādņām, izņemot, ja var pierādīt, ka uzņēmumam ir iekšēja rakstura grūtības, kas neizriet no izmaksu patvaļīgas sadales starp grupas dalībniekiem, un grūtības ir pārāk nopietnas, lai tās varētu novērst pati grupa".

lai tās novērstu pati minētā grupa. Šo nosacījumu mērķis ir novērst, ka uzņēmumu grupa var prasīt valstij segt glābšanas plāna izmaksas vienam no tās uzņēmumiem gadījumā, kad šis uzņēmums ir nonācis grūtībās un kad šī grupa pati ir izraisījusi šīs grūtības, vai arī kad tai pašai ir līdzekļi, lai novērstu šīs grūtības.

Ņemot vērā šos precizējumus, Vispārējā tiesa norāda, ka apstrīdētajā lēmumā **Komisija nav nedz konstatējusi, nedz precizējusi, vai saņēmējs ietilpst grupā** iepriekš minēto pamatnostādņu 22. punkta izpratnē. Tā šajā ziņā nav veikusi nekādu analīzi un nav precizējusi attiecības starp minēto saņēmēju un tā akcionārēm sabiedrībām⁵.

Turklāt gadījumā, ja saņēmēja ietilps grupā Pamatnostādņu par atbalstu grūtībās nonākušiem uzņēmumiem 22. punkta izpratnē kopā ar savām akcionārēm sabiedrībām, Vispārējā tiesa konstatē, ka **Komisija nekādā veidā nav pamatojusi savus apgalvojumus, saskaņā ar kuriem, pirmkārt, saņēmēja grūtības bija tam iekšējas un neizrietēja no izmaksu patvaļīgas sadales par labu tā akcionāriem vai citiem meitasuzņēmumiem un, otrkārt, ka minētās grūtības bija pārāk nopietnas, lai tās varētu atrisināt to kontrolējošie akcionāri vai citi akcionāri. Komisija faktiski tikai bija sniegusi precizējumus par saņēmēja finansiālo situāciju un grūtībām, ko radīja Covid-19 pandēmija.**

Ņemot vērā šos trūkumus apstrīdētā lēmuma pamatojumā, Vispārējā tiesa nevar nedz pārbaudīt, vai Pamatnostādņu par atbalstu grūtībās nonākušiem uzņēmumiem 22. punktā noteiktie nosacījumi šajā lietā ir izpildīti, nedz arī, vai Komisija varēja secināt, ka nepastāv nopietnas grūtības novērtēt attiecīgā atbalsta saderību ar iekšējo tirgu un vai tai bija tiesības nesākt LESD 108. panta 2. punktā paredzēto formālo izmeklēšanas procedūru.

Līdz ar to Vispārējā tiesa nospriež, ka **Komisija nav juridiski pietiekami pamatojusi apstrīdēto lēmumu un ka minētā pamatojuma nepietiekamība ir iemesls to atcelt.**

Vispārējā tiesa, piemērojot LESD 264. panta otro daļu, uzskata, ka **pastāv primāri tiesiskās drošības apsvērumi, kas attaisno apstrīdētā lēmuma atcelšanas seku ierobežošanu laikā.** Tā norāda, pirmkārt, ka **attiecīgā atbalsta pasākuma piemērošana ir daļa no vēl notiekoša procesa, ko veido dažādi secīgi posmi⁶, un, otrkārt, ka atbalsta pasākumā paredzēto naudas summu saņemšanas tūlītējai apstrīdēšanai būtu īpaši nelabvēlīgas sekas uz Portugāles tautsaimniecību un gaisa satiksmi ekonomiskajā un sociālajā kontekstā, ko jau tā raksturo būtiski tautsaimniecības traucējumi, ko radījusi Covid-19 pandēmija. Šādos apstākļos Vispārējā tiesa nolemj apstrīdētā lēmuma atcelšanas sekas apturēt līdz brīdim, kad Komisija pieņems jaunu lēmumu.** Šajā ziņā Vispārējā tiesa tomēr precizē – ja Komisija nolems pieņemt jaunu lēmumu, nesākot formālu izmeklēšanas procedūru LESD 108. panta 2. punkta izpratnē, šī atcelšanas seku apturēšana nevar pārsniegt divus mēnešus no sprieduma pasludināšanas dienas. Savukārt, ja Komisija nolems sākt oficiālo izmeklēšanas procedūru, apturēšana tiks saglabāta vēl saprātīgu papildu laikposmu.

ATGĀDINĀJUMS. Apelācijas sūdzību, kas attiecas tikai uz tiesību jautājumiem, par Vispārējās tiesas nolēmumu var iesniegt Tiesā divu mēnešu un desmit dienu laikā no nolēmuma paziņošanas brīža.

ATGĀDINĀJUMS. Prasības atcelt tiesību aktus ir vērstas uz to, lai atceltu Savienības iestāžu tiesību aktus, kas ir pretrunā Savienības tiesībām. Noteiktos apstākļos dalībvalstis, Eiropas iestādes un privātpersonas var celt prasību atcelt tiesību aktu Tiesā vai Vispārējā tiesā. Ja prasība ir pamatota, tiesību akts tiek atcelts. Attiecīgajai iestādei ir jānovērš iespējamās nepilnības tiesiskajā regulējumā, kas radušās sakarā ar tiesību akta atcelšanu.

Neoficiāls dokuments plašsaziņas līdzekļu vajadzībām, kas Vispārējai tiesai nav saistošs.

---

⁵ Apstrīdētā lēmuma pieņemšanas dienā puse no saņēmēja akcijām piederēja *Participações Públicas SGPS SA*, kas pārvaldīja Portugāles valsts kapitāldaļas. *Atlantic Gateway SGPS Lda* piederēja 45 % saņēmēja akciju un 5 % akciju piederēja citiem akcionāriem.

⁶ Vispārējā tiesa šajā ziņā konstatē, ka attiecīgais pasākums tika piešķirts uz sākotnējo sešu mēnešu laikposmu, kurš jau ir beidzies, pēc kura Portugālei saskaņā ar Pamatnostādņu 55. punkta d) apakšpunktu bija jāiesniedz Komisijai vai nu pierādījumi, ka aizdevums ir pilnībā atmaksāts, vai pārstrukturēšanas plāns, vai likvidācijas plāns.

[Pilns sprieduma teksts](#) tiek publicēts CURIA tīmekļvietnē pasludināšanas dienā.

Kontaktpersona presei: Gitte Stadler ☎ (+352) 4303 3127

Attēli saistībā ar sprieduma pasludināšanu ir pieejami ["Europe by Satellite"](#) ☎ (+32) 2 2964106